

רע"פ 7150/21 - בניהו מנשירוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7150/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: בניהו מנשירוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 14.10.2021 בתיק עפ"ג 57187-07-21 שניתן על ידי כב' הנשיא רון שפירא, סגנית הנשיא בטינה טאובר והשופטת עדי חן-ברק; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד יוני דדון

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' הנשיא ר' שפירא, סגנית הנשיא ב' טאובר והשופטת ע' חן-ברק) בעפ"ג 57187-07-21 מיום 14.10.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום בקריות (כב' סגן הנשיא י' טורס) בת"פ 62070-05-20 מיום 14.6.2021.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בריבוי עבירות של סחר בסמים מסוכנים בצוותא חדא עם נאשם נוסף (להלן: הנאשם הנוסף), לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש],

התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; וכן בעבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודה.

2. בתמצית, על פי האישום הראשון לכתב האישום המתוקן, ביום 11.5.2020 נמצאו בביתו וברכבו של המבקש סמים מסוכנים מסוג קנבוס וחשיש במשקל כולל של 68.08 גרם נטו. באותו מועד, נתפסו בביתו של הנאשם הנוסף ועל גופו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 332.34 גרם, 6 יחידות של סם מסוכן מסוג LSD, 49 יחידות של סם מסוכן מסוג MDMA ו-3 משקלים אלקטרוניים. על פי 11 האישומים הנוספים בכתב האישום המתוקן, סחרו המבקש והנאשם הנוסף, במסגרת 13 עסקאות שונות, בסמים מסוכנים מסוג קנבוס וחשיש.

3. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה עונשית.

4. בעניינו של המבקש הוגשו שלושה תסקירים של שירות המבחן. בתסקיר הראשון, מיום 4.2.2021, התרשם שירות המבחן כי הוא פיתח תלות בחומרים פסיכואקטיביים אולם כיום הפסיק את השימוש בסמים ולאחרונה שולב בטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות. לפיכך, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון בעניינו של המבקש, לתקופה של 3 חודשים, לשם עדכון על התקדמות ההליך הטיפולי.

בתסקיר השני, מיום 2.5.2021, צוין כי המבקש, המצוי בראשית התהליך הטיפולי, הגיע באופן סדיר לטיפול שבו שולב במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות, שיתף פעולה עם הטיפול והביע רצון לעבור תהליך משמעותי. לפיכך, המליץ שירות המבחן על העמדתו בצו מבחן לתקופה של שנה, במהלכה ימשיך את הטיפול וכן על ענישה מוחשית בדרך של מאסר לריצוי בעבודות שירות, על מנת להעמידו על חומרת מעשיו.

על המלצתו זו חזר שירות המבחן בתסקיר השלישי, מיום 26.5.2021, שבו עדכן כי המבקש משתף פעולה בטיפול.

5. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על נזקיו של נגע הסמים; על הפגיעה הממשית בערכים המוגנים; על התכנון המוקדם שנעשה; על כמות הסמים שהוחזקה, הנזק שנגרם בפועל והנזק הצפוי; על הרצון ברווח כספי, שעמד בבסיס העבירות; ועל מדיניות הענישה המחמירה בעבירות סמים, במסגרתה ניתן משקל מופחת לנסיבות האישיות. נוכח האמור, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות נע בין 14 ל-36 חודשי מאסר בפועל. לאחר שבחן את מכלול הנסיבות, לרבות המלצת שירות המבחן, קבע בית המשפט כי אין מקום לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום ואין להימנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, בין היתר, משום שהליך השיקום מצוי בשלב ראשוני בלבד ולא ניתן לבסס עליו מסקנה ביחס לסיכוי ממשי לשיקום. בשים לב למהות העבירות וריביון, לעברו הפלילי של המבקש, הכולל עבירות אלימות חמורות וסמים, לגילו הצעיר יחסית, להודאתו והתרשמות שירות המבחן, החליט בית המשפט להשית על המבקש עונש של 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של שנה וקנס בסך 4,000 ש"ח.

6. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי על גזר הדין נדחה. בית המשפט המחוזי עמד על הכלל כי

ערכאת הערעור תתערב בגזר הדין רק כשמדובר בחריגה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת וכי אין הדבר כך בעניינו של המבקש. אשר לטענת המבקש לפיה בית משפט השלום לא נתן משקל מספק לשיקולי השיקום, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקירי שירות המבחן, קבע בית משפט קמא כי אין די בהערכה חיובית בדבר סיכויי שיקומו כדי להביא בהכרח לחריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. בהקשר זה קבע בית המשפט, כי אמנם עולה התרשמות חיובית של שירות המבחן בדבר סיכויי שיקומו של המבקש, אולם המשקל שיש לתת לשיקול זה נגזר מכברת הדרך השיקומית שעבר, ובעניינו הרי שמדובר בהליך המצוי בתחילתו, גם אם בשל נסיבות שאינן תלויות במבקש. בהקשר זה הוסיף בית המשפט כי יש לתת את הדעת לחומרת העבירות שביצע המבקש, כמו גם להערכתו הזהירה של שירות המבחן בדבר סיכויי שיקומו ולהמלצתו בדבר הטלת עונש משמעותי. לבסוף קבע בית המשפט, כי לא ראה צורך להורות על הגשת תסקיר נוסף, בהינתן שהתסקיר האחרון הוגש לפני מספר חודשים. בהקשר זה הדגיש בית המשפט, כי הובא בחשבון עדכון שהתקבל ביום 6.10.2021 בעניינו של המבקש מידי היחידה לטיפול בהתמכרויות. בשולי הדברים המליץ בית המשפט לשירות בתי הסוהר לשלב את המבקש במסלול מתאים לצורך גמילה מהתמכרותו.

7. המבקש לא השלים עם פסק דין זה. מכאן הבקשה שלפניי. בנוסף, ביקש המבקש להורות על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בבקשת רשות הערעור.

נימוקי הבקשה

8. לטענת המבקש, בתמצית, יש ליתן לו רשות ערעור שכן קיים חשש אמיתי לכך שנגרם לו חוסר צדק בולט. זאת, משום שהמתין במשך 7 חודשים לשילובו בהליך טיפולי, בשל אילוצי מגפת הקורונה ועיכוב זה עמד לו לרועץ שעה שבית משפט השלום נימק את סירובו לחרוג ממתחם העונש ההולם בשלב הראשוני שבו מצוי ההליך הטיפולי. בנוסף, טוען המבקש, כי נמנעה ממנו האפשרות להציג את התקדמותו בהליך הטיפולי בשל החלטת בית משפט קמא, שלא להורות על הגשת תסקיר נוסף בעניינו, למרות חלוף הזמן. לצד זאת, טוען המבקש כי יש ליתן לו רשות ערעור גם משיקולי שיקום.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

10. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים חריגים, בהם מתעורר חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין מהותי (רע"פ 3059/21 ימין נ' מדינת ישראל (5.5.2021)). בעניינו של המבקש לא מצאתי כי מתעורר חשש לאי צדק מהותי, כפי שנטען.

11. בית משפט זה חזר וקבע כי "שיקול השיקום אינו חזות הכל", וכי השאלה האם הליך טיפולי שנאשם מסוים עבר עולה כדי "שיקום", או מלמד על סיכויי שיקומו, היא עניין הנתון לשיקול דעתו של בית המשפט הבוחן את העניין (רע"פ 3058/18 רחמילוב נ' מדינת ישראל (23.4.2018)). בהתאם, עמד בית משפט השלום בגזר דינו, על כך שבעבירות סמים נהוגה ענישה מחמירה, המביאה לידי ביטוי את עקרון ההלימה, גם אם קיימים שיקולי שיקום ממשיים

בעניינו של נאשם. ההליך הטיפולי אותו החל המבקש נלקח בחשבון על ידי בית משפט השלום ועל ידי בית משפט קמא עת נקבע עונשו של המבקש בתחתית המתחם. כך גם לא מצאתי כי נפלה שגגה מלפני ערכאות קמא שלנוכח מכלול נסיבות העניין העדיפו שיקולים שבטובת האינטרס הציבורי על פני שיקולי שיקום, בהינתן חומרת עבירות הסמים בהם הורשע. זאת ועוד, בית משפט קמא אף הדגיש את הערכתו הזהירה של שירות המבחן בתסקיריו ביחס למבקש. בנסיבות אלו, ומשהונחו בעניינו של המבקש שלושה תסקירים של שירות המבחן בטרם נגזר דינו, לא מאתי כי מתעורר חשש לאי צדק.

12. אשר לטענות המבקש לאי הצדק שבדחיית בקשתו לעריכת תסקיר נוסף לצורך הדיון בערעורו, הלכה היא כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט (רע"פ 2265/18 עמאר נ' מדינת ישראל (29.3.2018)) וכי ההחלטה האם להורות על הגשת תסקיר משלים נתונה לשיקול דעתה של ערכאת הערעור (רע"פ 6041/18 כהן נ' מדינת ישראל (22.10.2018)). בנסיבות המקרה דנן, קבע בית משפט קמא, ובצדק, כי אין מקום להורות על הגשת תסקיר מעודכן, בהינתן מועד הגשתו של התסקיר האחרון, כמו גם בשים לב לעדכון שהובא לפני בית המשפט מן היחידה לטיפול בהתמכרויות, במכתב מיום 6.10.2021.

13. סוף דבר, הבקשה נדחית, וממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב הביצוע. לפני משורת הדין, המבקש יתייצב בבית מעצר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, לריצוי עונש המאסר בפועל ביום 14.11.2021, עד השעה 10:00 כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנת היום, כ"ב בחשון התשפ"ב (28.10.2021).

ש ו פ ט